

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Vēstule «Novadniekam»

Bez cieņas un goda

Dievmātes Debesis uzņemšanas svētki Aglonā bija skaisti un grandiozi. Paldies tiem, kas bija par to rūpējušies. Sevišķa pateicība pienākas nenogurdināmajam Aglonas bazilikas dekānam A. Aglonietim. Lai Dieva palīgs viņu neatstāj arī turpmāk!

Bet šoreiz plašāk gribu runāt ne par to, bet gan — par svētceļniekiem, un šo vārdu, vērojot lielo ļaužu pūli Aglonā, reizēm gribas likt pēdīnās. Parasti ticīgie cilvēki pat parastās svētdienās (kur nu vēl Aglonas Dievmātes svētkos) atrod sev vietu, kur apmesties, un visas laicīgās intereses, satikšanās, plāpāšanu izbeidz un it kā sastingst gaidās. Tā tas bija arī 15. augustā. Atskanot svinīgajam «Ecce Sacerdos», altāra priekšā ieradās mūsu dvēseļu gani: biskapi, priesteri, kleriki, kā arī laicīgās varas pārstāvji. Tātad — visu cienību Dievmātei un tiem, kas izpilda un arī piedalās dievkalpojumā.

Bet kas notika? Bazilikas lielo laukumu sāka šķērsot turp un atpakaļ klistošie «dievlūdžēji», traucējot tos, kas bija apmetušies patiesai pielūgsmei. Es cerēju, ka viņu ložņāšana pierims vismaz Evangelija un Konsekrācijas laikā, bet tas nenotika. Kas notiek pie altāra, viņus neinteresēja. Viņi klimta un klimta, bārstīja neesošas asprātības un «domu graudus» un ar savu skaļo runāšanu traucēja dievlūdžējus. Iespējams, viņi uz Aglonu bija nākuši atrādīties publikai, daļa — pat ar savu puspliko miesu. Kāds padzīvojis vīrietis «kunga dūšā» apzāļumoto laukumu šķērsoja, ejot divus soļus uz priekšu un vienu atpakaļ. Vēl kāds cits onkulis savas dzērāja gudrības centās izteikt pat Krusta Ceļa laikā.

Tuvojas 9. septembris, kād mūsu priekšā nostāties pats Kristus Vietnieks — Svētais Tēvs. Vai arī Svētā Tēva uzrunas laikā ļausim apkārt klistošajiem «dievlūdžējiem» traucēt ticīgos? Varbūt tie pašizliedzīgie cilvēki, kas dežurēs laukumā, spēš šos «dievlūdžējus» savaldīt, bet kārtības sargi noskaidros viņu personības?

Rādīsim Dievam un cilvēkiem savas gaišās puses, ēnas pašas krīt.

A.G. (Preiļos)

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes valdē

Valde spriež par budžeta izpildi

Par 1993. gada budžeta izpildes gaitu valdes locekļus informēja finansu nodaļas vadītāja V. Limane un atzina, ka iepēmumu daļā tas īstenojas ar grūtībām. Vēl vairāk: no republikas budžeta nav saņemti 37 miljoni LVR.

Finansu nodaļas vadītāja izteica arī priekšlikumu par to, kā izlietot no republikas budžeta saņemto 12 miljonu rubļu mērķsubsīdiju, kas paredzēta, lai kompensētu starpību, kas radusies starp siltumenerģijas tarifa noteiktajiem un faktiskajiem izdevumiem. Viņasprāt, Līvāniem pienākoties puse no mērķsubsīdijas, bet Preiļiem — nekā. Atlikušo naudas daļu finansu nodaļas vadītāja ieteica uzskatīt par rajona pašvaldības iekšējo aizņēmumu un to izmantot, lai norēķinātos par budžeta iestādēs patērēto siltumenerģiju.

Savs viedoklis par budžeta līdzekļu sadali bija rajona TDP priekšsēdētāja vietniekam I. Meluškanam. Viņš izteica neizpratni par to, ka no rajona budžeta bez

TDP sesijas un valdes akcepta tiek izsniegti bezprocentu aizdevumi komercstruktūrām, bet tajā pašā laikā nav nokārtoti maksājumi par budžeta iestāžu siltumapgādi, tādējādi gandrīz vai paralizējot, piemēram, Preiļu pilsētas pašvaldības uzņēmuma «Siltums» saimniecisko darbību. Kā piemērs tika minēta SIA «Arpa», kurai no rajona budžeta piešķirts vairāk nekā viens miljons rubļu liels bezprocentu aizdevums.

I. Meluškanš, kā arī rajona TDP revīzijas komisijas priekšsēdētājs I. Jeršovs nepiekrīta finansu nodaļas vadītājas priekšlikumam pārvērst daļu mērķsubsīdijas par iekšējo aizņēmumu.

Nekādu konkrētu lēmumu valde nepieņēma, jo izrādījās, ka nav kvoruma.

Bez «Novadnieka» klātbūtnes...

Pirms sāka apspriest ŠO jautājumu, valde vienojās, ka tā izskatīšanai, kā saka, jānotiek aiz slēgtām durvīm, un tāpēc «Novadnieka» korespondente tika laipni palūgta valdes sēdī atstāt. Nebūt nejutos

aizvainota, vienīgi cienījamajai valdei gribu atgādināt, ka pat kompartijas rajona komitejas biroja sēdēs avīzes darbiniekiem bija aizliegts piedalīties tikai tad, ja tika apspriesti «no augšas» saņemtie pilnīgi slepenie partijas dokumenti...

Kas tad bija TAS, ko «Novadnieka» korespondente šoreiz nedrīkstēja dzirdēt?

Izrādās — valde izskatīja Līvānu pašvaldības lēmumu par pašvaldībai piederošā autotransporta pārdošanu valdes priekšsēdētājam A. Jeļisejevam un viņa vietniekam J. Znotiņam. Kā «Novadniekam» kļuvis zināms, Līvānu pilsētas valde pieņēmusi lēmumu pārdot dienesta automašīnas GAZ-24 un «Moskvič» kā metāllūžņus, jo pēc komisijas slēdziena tām esot nepieciešams kapitālremonts.

Valdes priekšsēdētāja «Volga» sverot 1400 kilogramus, tāpēc viņam pašvaldībai jāsamaksā 1568 rubļi (viens rublis par mašīnas svaru plus apgrozījuma nodoklis), vietnieka «Moskvičs» — 1100 kilogramus, un viņam pašvaldības kasē jāiemaksā 1232 rubļi.

Minētā Līvānu pilsētas valdes lē-

muma otrais punkts uzliek par pienākumu pašvaldības galvenajai grāmatvedei noslēgt līgumu par šo automašīnu (metāllūžņu?) izmantošanu ar priekšsēdētāju un viņa vietnieku darba funkciju veikšanai, kā arī paredz saskaņā ar darba izbraukumu ceļazīmēm apmaksāt Jeļisejeva un Znotiņa kungiem izlietoto benzīnu un eļļu.

Tāda, lūk, ir šī «slepenā» jautājuma būtība, kuru «Novadnieka» korespondente nedrīkstēja zināt.

Aina Iļjina «NOVADNIEKA» PIEBILDE.

Latvijas Republikas likuma «Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem» 5. pants paredz, ka masu informācijas līdzekļiem ir tiesības saņemt informāciju no valsts un sabiedriskajām organizācijām. Tāpēc «Novadnieks» cer, ka gan rajona valde, gan Līvānu pilsētas valde darīs zināmu mūsu lasītājiem, kas, starp citu, ir arī vēlētaļi un nodokļu maksātāji, ar ko tad beidzās minētā automašīnu piršana — pārdošana un cik likumīgs (nelikumīgs?) bija šis darījums.

Ar mīlestības segu uz rokas Preiļos atklāts piemineklis politiski represētajiem

Svētdien Preiļos laukumā pie baznīcas atklāts piemineklis politiski represētajiem. Uz tā iesvētīšanu sapulcējās gan tie, kas izgājuši moku ceļos Sibīrijas un Ziemeļu lēģeros, gan tie, kuri izcietuši fašistu koncentrāciju nometņu šausmas, bet — spējuši izdzīvot. Lai pieminētu tos, kuriem nu maigais, skaistais, skumjais sievietes tēls jaunajā pieminekļī mūžam klās un nespēs vien pārklāt segu, segu, kā to aizgājējiem mēs mēdzam uzsegt... Diezgan kuplā skaitā bija ieradušies arī pārējie pilsētas iedzīvotāji.

Runā rajona pašvaldības priekšsēdētājs I. Muzikants, pateicoties tiem cilvēkiem, kuriem ir bijis spēks un uzņēmība, iniciatīva atrast līdzekļus, atrast māksliniekus un izgatavot šo pieminekli saviem

■ Piemineklja atklāšanas brīdis.

likteņa biedriem. Un pieminot tos, kas neatgriezās atpakaļ savā dzimtenē, kuru tik karsti mīlēja. Skaņ dievnama zvani, noslid pārklājs no piemineklja, to noņem paši represētie. Atklājas uz ceļiem nometušās, skumjās sievietes tēls. Blakus ir akmens ar šādu uzrakstu:

K. Skalbe

*Daudz mocekļu bija izredzēti,
Tev, mana mazā Tēvija,
Kas līdz ar mātes vārdu svētu
Čukst sāpju stundā «Latvijā!...»
Dzīvi palikušie*

— Šī vieta ir svēta, — saka Preiļu draudzes dekāns J. Gugāns, iesvētot pieminekli, — jo šeit ir lējušās mūsu tautas mocekļu asinis. Šeit, pie baznīcas sētas apsmiešanai un supu apgraušanai tika nomesti nometīti un nošauti mūsu tautieši līķi... Un šis piemineklis liecinās par to, ka mūsu tautai, arī preiļiešiem, ir dārga savu mocekļu piemiņa.

Vienkārši laukakmeņi, parasti kā Latgales cilvēki, zālājā pie baznīcas sētas mums tagad vienmēr tiks iedomāties sastingušus, nometus, ne par ko nāvē aizgājušu

cilvēku augumus...

Ar dziļu savilņojumu runā tie, kas bijuši izvesti: T. Lakovska, L. Šņukuts, N. Novikova, kas cietusi vācu koncentrācijas nometnē.

Vārds dots piemineklja autorei, tēlniecei Vijai Dzintarei:

— Veidojot šo pieminekli, esmu domājusi dzīvus palikušos, tos, kuri izgājuši Sibīrijas moku ceļus, kā arī tos, kas izgājuši vārbūt ne tik grūtu moku ceļu, šeit palikdami, kā arī mūsu paaudzi. Es gribēju attēlot sērojošu sievieti, kas varētu būt kā māte, māsa vai līgava, kas sēro par bojā gājušajiem. Visus tos sāpju bērnus es gribēju attēlot ar mūsu pašu laukakmeņiem. Sieviete uz pleciem ir sega, ar segu mēs sedzam mirušos, pavadot viņus tālajā mūžības ceļā, tā ir austa no mūsu mīlestības. Bet tā sega, kas paliek pie mums, tā ir austa no cilvēku likteņiem, no atmiņām, turēsim svētu šo piemiņu. Pie šī piemineklja es strādāju no visas sirds, pēc labākās sirdsapziņas, jo mūs visus lielākā vai mazākā mērā ir skāruši šie notikumi.

Tēlniece teica, ka darbā nācies saskarties arī ar ļauniem spēkiem, nezināmi ļaundari, sadauzījuši

ģipša modeli un bijis tāpat jābeidz akmeņi strādāt.

Preiļiešu siltām sirdīm gatavoti un siltām rokām nesti, pie piemineklja gulst ziedu pušķi.

Represēto kluba priekšsēdētāja Terēza Lakovska gala vārdā pateicās tiem, kas snieguši palīdzību piemineklja tapšanā. Baznīcas prāvestam J. Gugānam, baznīcas korim par atbalstu, J. Teilānam, rajona valdei, Mainulei, Haritonovam, Serkovam, kas materiāli palīdzējuši piemineklja tapšanā. Bet vēl ir parāds par piemineklja darināšanu, tāpēc T. Lakovska lūdz palīdzēt tos, kas pagaidām vēl tikai solījušies to darīt.

...Melnā un milzīgā lietus padebess pēdējiem spēkiem ir noturējusies līdz beidzamajiem vārdiem, lai, tiem izskanot, ar joni gāztos zemē un visus izkļidinātu.

Bet «Novadnieka» korespondente vēl dažus jautājumus uzdeva tēlniecei.

Vija Dzintare pastāstīja:

— Darbs saistīts ar ciešanām, un laikam tāpēc tas ļoti grūti tapa. Es

jau stāstīju, ka ģipša figūru sadauzīja. Bet arī akmens saplīsa. Un vēl visi lielie lieti piemineklja uzstādīšanas laikā.

Bet īpaši man jāpiemin tā lielā atsaucība, ko es nō šejienes saņēmu, īpaši no Terēzas Lakovskas, un tādos gadījumos gribas strādāt no visas sirds, nekā tajās reizēs, kad ir vienkārši kāds pasūtījums. Un patiesībā visi tie līdzekļi, ko esmu saņēmusi, ir tikai izdevumu segšanai un vēl pat tie nav visi segti. Par darbu es vēl neesmu saņēmusi neko, pašlaik esmu it kā uzdāvinājusi to Preiļiem, bet es jau arī īpaši neko neprasu...

Vieta piemineklja novietošanai ir ļoti laba, jo tā saistās ar patiesiem notikumiem, tikai vēl jāpiestrādā, lai to iekārtotu.

Tēlnieces divas skulptūras atrodas Jēkabpilī, pie Veccausis pils, viņas gatavots piemineklis Sakstaga kapos Klīdzēju dzimtai, kā arī citur. Tēlniece strādā arī ar bronzu.

L. Rancāne
J. Silicka foto

■ Par piemineklja tapšanu stāsta tā autore, māksliniece Vija Dzintare.

■ Ziedi kā asaras sagūlušī ap gaišo, sērojošo tēlu, piemiņai tiem, kas palikuši tālajos ziemeļos.

Stāstījums par kādu oficiālu saraksti jeb Mazliet par attīrīšanas iekārtu celtniecību

■ Attēlos: top Preiļu attīrīšanas iekārtas.

Jāņa Silicka foto

10. maijā Daugavpils reģionālā vides aizsardzības komiteja lūdza Preiļu rajona valdes finansu nodaļu sniegt informāciju par līdzekļu iedalīšanu un izmantošanu no valsts budžeta Preiļu pilsētas attīrīšanas iekārtu celtniecības pabeigšanai.

18. maijā tika saņemta Preiļu rajona TDP priekšsēdētāja I. Muzikanta parakstītā atbilde: «Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu »Par Valsts budžetu 1993. gadam» un Preiļu rajona TDP 19. sasaukuma 16. sesijas lēmumu »Par rajona budžeta apstiprināšanu laika posmam no 1993. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim» attīrīšanas ierīcēm Preiļos celtniecības darbu pabeigšanai paredzēti līdzekļi 23 milj. LVR.»

Sakarā ar to, ka atbilde bija neapmierinoša un neatbilstoša uzdotā jautājuma būtībai, valsts inspektors Valērijs Stūris lūdza finansu nodaļas vadītāju V. Limani un rajona valdi atbildēt uz sekojo-

šiem jautājumiem.

Cik daudz līdzekļu ir iedalīts (ienācis) Preiļu rajona budžetā no augstākstāvošā budžeta uz 10.05.93.?

Kāds ir naudas līdzekļu pārskaitīšanas grafiks, finansu ienākšanas grafiks, rēķinu pārvedumu summas un to rēķinu numuri?

Cik lielas finansiālo līdzekļu summas ir izmantotas celtniecībā, rēķinu apmaksas numuri, to pārskaitīšanas grafiks?

Cik daudz finansiālo līdzekļu pārskaitīts (aizdots) citām organizācijām, šādu lēmumu pamatojums?

Savu rīcību Vides aizsardzības komiteja pamatoja ar reglamentējošiem likumiem un nolikumiem, kuri nosaka vides atveseļošanas programmu izpildes pārbaudi. Savu uzdevumu veikšanai Vides aizsardzības komiteja ir tiesīga pieprasīt un bez maksas noteiktā formā saņemt nepieciešamo informāciju un paskaidrojumus no

visām valsts teritorijā esošajām juridiskajām un fiziskajām personām.

Valsts inspektors savā vēstulē raksta:

«Uzskatu, ka uz pieprasījumu pēc informācijas ir jāatbild tai struktūrai, kurai ir adresēts pieprasījums. Šajā gadījumā Preiļu rajona valdes finansu nodaļai, atbildei jābūt ar atbildīgās amatpersonas parakstu un (vai) tās personas parakstu, kura sagatavo atbildi. Iepriekšējā atbilde bija no Preiļu rajona Tautas deputātu padomes (I. Muzikanta paraksts), kaut gan pieprasījums tika adresēts finansu nodaļai. Jāatzīmē, ka saskaņā ar 88³ pantu (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss) par vides aizsardzības valsts inspekcijas vai valsts sanitārās uzraudzības institūciju amatpersonu kompetences ietvaros doto rakstveida norādījumu (lēmumu, rīkojumu, priekšrakstu, atzinumu u. c.) nepildīšanu, — uzliek naudas sodu no divsimt rubļu līdz trim tūkstošiem rubļu.

Lūdzu Preiļu rajona valdi kontrolēt šī norādījuma izpildi.»

Jūnijā sākumā Daugavpils reģionālā vides aizsardzības komiteja nosūtīja atkārtotu vēstuli V. Limanei ar konkrētiem jautājumiem un Preiļu rajona valdes kapitālās celtniecības nodaļai.

Atbilde pienāca tikai no pēdējās. Nodaļas vadītājs A. Ivanovs informēja, ka attīrīšanas iekārtu celtniecībai līdz 1. jūnijam izmantoti 1,5 miljoni LVR. Darbu turpināšanai trūkstot līdzekļu.

16. jūnijā Latvijas bankas Preiļu nodaļas vadītājs J. Livdāns Vides aizsardzības komitejai sniedza informāciju par mērķa subsīdijām no valsts budžeta. Visos naudas pārskaitījumos bija norāde tikai tām summām, kuras adresētas Aglonas bazilikas rekonstrukcijai. Bet pārējām šīs norādes nav.

Tad par pazudušajiem līdzekļiem ieinteresējās prokuratūras un valsts kontroles darbinieki. 22. jūlijā sniegtajā informācijā parādījās summa 60 180 000 LVR, kuru republikas Finanšu ministrija ieskaitījusi mērķa subsīdijām. Tas ir viens konkrēts gadījums, kā nauda nonāk līdz izpildītājam. Patlaban amatpersonas turpina interesēties par šo jautājumu.

Un tā — darbu izpildītājs. Šeit monopoltiesības pieder Daugavpils 1. celtniecības uzņēmumam. Agrāk daļa strādnieku bija nodarbināta Aglonas bazilikas rekonstrukcijas darbos. Tagad ir izstrādāts celtniecības darbu grafiks pa mēnešiem. Reāli pirmās kārtas celtniecību var pabeigt novembrā sākumā, ja...

Voldemārs Romanovskis

Pasaulē

Kafijas cenas celsies

Āfrikas kafijas audzētāju organizācija, kurā apvienojušās 25 valstis, paziņojusi, ka tuvākajos mēnešos gaidāms pasaules kafijas cenu pieaugums par 25-30 procentiem.

Valstis, kas kafijas audzēšanā ieņem vadošo lomu pasaulē, vienojušās par 20 procentiem samazināt eksporta apjomus, lai paaugstinātu cenas. Šis plāns stāsies spēkā 1. oktobrī.

Krievija neatdos Kuriļu salas

Premjerministrs V. Černomirdins paziņojis, ka Krievija Japānai nekad neatdos četras Kuriļu salas, un norādījis, ka šo jautājumu Krievija pašlaik neapspriedīs.

«Tā ir mūsu zeme. Tur dzīvo mūsu tauta. Kāpēc mums tā būtu kādam jāatdod?» sarunā ar Iturupas salas iedzīvotājiem teica Černomirdins.

«Mums nav vajadzīga zeme, kas mums nepieder, taču to, kas ir mūsu īpašums, mēs nevienam neatdosim. Mēs nekad neesam ne ar vienu par to runājuši. Mēs neesam to atdevuši un neatdosim nekad.»

Černomirdins izteicās, ka Krievijas nākamās valdības varētu šajā jautājumā, kas gadiem ilgi traucējis Maskavas un Tokijas attiecību normalizēšanu, ieņemt savādāku nostāju, taču noraidīja iespēju, ka kāda no turpmākajām valdībām varētu salas atdot.

Otrā pasaules kara beigās bijušās Padomju Savienības karaspēks okupēja Kuriļu grēdas četras galvenās salas, kas atrodas uz ziemeļiem no Japānas. Pašlaik salās galvenokārt dzīvo krievi un Krievijas armijas militārpersonas.

Japāna, kuru vārdos atbalsta ASV, ir pieprasījusi atdot šīs salas un līdz konflikta galīgai atrisināšanai nevēlas nedz palielināt Maskavai palīdzību, nedz ar to sākt ciešu sadarbību.

Šo domstarpību dēļ Maskava un Tokija nav parakstījušas otrā pasaules kara formālu miera līgumu.

Apkārt pasaulei 2330 dienās

No Rustavi ceļojumā apkārt pasaulei devies 54 gadus vecais inženieris Žumbers Ležava.

Viņš nolēmis 2330 dienās ar riteni apbraukāt visu piecu kontinentu valstis, veicot vairāk nekā 175 tūkstošus kilometru pa sauszemi un vēl 75 tūkstošus — pa jūru.

Šī ceļojuma mērķis ir radīt Tbilisi rehabilitācijas centru cilvēkiem, ko slimība piekalusi pie gultas, bet kas nav zaudējuši cerību atgriezties aktīvajā dzīvē. Arī viņš pats pirms dažiem gadiem bija spiests vadīt dienas slimnīcā, taču spēja savu slimību pārvarēt, atgriezties aktīvajā dzīvē un uzstādīt vairākus rekordus.

ASV grib pārtraukt imigrāciju

Lai pārtrauktu nebeidzamo imigrantu plūsmu uz ASV, Klintonas administrācija iesniegusi kongresam plānu imigrācijas ierobežošanai. Tas atļautu ASV imigrācijas dienestam ātrāk pārbaudīt potenciālos imigrantus un atraidīt tos, kuriem reāli nedraud politiska vajāšana dzimtenē. Līdz šim ASV ir spēkā likums uzņemt visus, kuri lūdz politisko patvērumu.

Ruckojs apsūdzēts korupcijā

Krievijas Drošības padome apsūdzējusi korupcijā viceprezidentu Aleksandru Ruckoju un citus augstākās varas pārstāvjus, paziņoja neseno amatā ieceltais tieslietu ministrs Jurijs Kalmikovs. Televīzijas konferencē Kalmikovs nolāsija Drošības padomes Korupcijas apkarošanas komisijas prezidentam Jelcinam adresēto paziņojumu, kurā teikts, ka «kāda Šveices bankā uz Ruckoja vārda noguldītas lielas naudas summas, kas pieder valstij un nākušas no Krievijas uzņēmumiem». Komisija šo lietu nodos izskatīšanai Konstitucionālajā tiesā, teica Kalmikovs. Komisija mēģinās panākt arī galvenā prokurora Valentīna Stepankova atcelšanu no amata, jo viņš apsūdzēts vairāku korupcijas lietu notuēšanā. Kalmikovs arī apsūdzēja Ekonomikas un Ārējās tirdzniecības ministrijas «ievērojamos» likumpārkāpumus un «starpvaldību nolīgumu torpedēšanā». Ar to tieslietu ministrs domāja nolīgumus par naftas piegādēm Indijai un Bulgārijai.

Gumijas ēdāji Ķīnā

Ķīnas vidienē, Taijuanas pilsētā, dzīvo kāda sieviete, kurai tik ļoti garšo gumija, ka viņa trijos gados apēdusi vairāk nekā astoņus simtus pudeļu knupiņu. Pašlaik viņai ir vairāk nekā trīsdesmit gadi. Kādā jaukā dienā, pirms trim gadiem, šī sieviete vienkārši sakošļāja un norija zīdaiņu pudelītes knupīti. Kopš tā brīža viņa apēdusi vairāk nekā astoņi simti tādu knupiņu. Arī pārējiem viņas ģimenes locekļiem gumija garšo gluži labi. Viņas jaunākais brālis, piemēram, īpaši iecienījis gumijas aukliņas.

«Neatkarīgā Ķīna»,
«Latvijas Jaunatne»

REPUBLIKĀ

Nodokļi pagaidām paliek negrozīti

Turpināt jautājuma izskatīšanu nākamajā komisijas sēdē, kas notiks 25. augustā, — šādu lēmumu, uzklusot budžeta valsts ministra Platā kunga ziņojumu par pašreizējo situāciju un apspriežot Finanšu ministrijas izstrādāto nodokļu grozījumu projektu, 18. augustā pieņēmusi LR Saeimas Budžeta un finansu (nodokļu) komisija. Tā pēc komisijas sēdes informēja tās sekretāre Aija Poča.

Arī Ministru kabineta Ekonomikas un finansu komiteja savā sēdē bija nolēmusi šos grozījumus (konkrēti — apgrozījuma nodokļa paaugstināšanu) pagaidām neakceptēt. Kā 18. augusta vakarā preses konferencē žurnālistiem pavēstīja Ministru prezidents Valdis Birkavs, tas gan nenozīmē, ka šo projektu noraida, jo «jautājums tiek ieslēgts plašākā kontekstā, sasaistot to arī ar pārējiem nodokļiem, sasaistot ar iespējamo diferenciāciju un ar ieņēmšanas praksi». Savukārt Ekonomikas un finansu priekšsēdētājs Ojārs Kehris uzsvēra, ka šī valdība saprotot, ka «vienkāršs nodokļu paaugstinājums nedod nodokļu masas pieaugumu, un šī izpratne ir pamatā tiem soļiem, kādi pašlaik ir izstrādāti valdībā.» Kehra kungs atzina, ka nodokļu iekasēšanas sistēmai jāklūst daudz stingrākai, piemērojot kriminālsodu pret nodokļu nemaksātājiem — Rietumu pasaulē neviens nepasargāšot no atbildības biznesmeni, kurš nav maksājis nodokļus. Tāpēc Ministru kabinets pašlaik izstrādājot likumu par valsts ieņēmumu dienestu («ieņēmšanas praksi...»), kura kompetencē būs nodokļu iekasēšana. Par to, ka ieņēmumu meklēšana nebūs viegls uzdevums, liecina informācija, ko sniedza MK vadītāji — pēc dažādu kreditlīgumu izpētes valdība konstatējusi, ka budžeta deficīts jau pieaudzis līdz aptuveni 90 miljoniem latu.

Ar ieņēmumu politiku ir saistīta arī gaidāmā Muitas departamenta

reorganizācija, kuru Birkava kungs nodēvēja par radikālu. Kāda tā būs, žurnālisti varēsot uzzināt jau nākamajā valdības preses konferencē. Interesanti, vai ministri un deputāti spēs izšķirties arī par nodokļu grozījumu apstiprināšanu? Kā nekā, kurpe spiež...

Pār kvalificēšanās programma skolotājiem

19. augustā Latvijas Republikas izglītības, kultūras un zinātnes ministrs Jānis Vaivads tikās ar Lielbritānijas padomes (LP) pārstāvjiem Baltijas valstīs, lai apspriestu jau nākušos LP un ministrijas sadarbību kultūras, zinātnes un izglītības jomā.

Kā pastāstīja LP angļu valodas mācīšanas konsultants Baltijas valstīs Kristofers Tribls, LP ir izstrādājusi īpašu skolotāju pār kvalificēšanās programmu tiem skolotājiem, kuri nemāca angļu valodu. Šo programmu šogad varētu apgūt apmēram 300 Latvijas skolotāji. Tribls turklāt informēja, ka tikai 56 procentiem angļu valodas skolotāju Latvijā ir profesionāla izglītība.

Vaivads uzsvēra, ka LP programma ir aizsākusi jauna — Latvijas izglītības un eksaminācijas centra — veidošanu, tāpēc perspektīvā nepieciešama šo institūciju sadarbība.

Šā gada pavasarī Rīgā atklāja angļu valodas skolotāju informācijas centru, nodrošinot vispusīgu informāciju un jaunāko literatūru katram angļu valodas skolotājam.

LP sadarbojas arī ar Liepājas Pedagoģisko augstskolu un Daugavpils universitāti, plānojot informācijas centru atvēršanu arī šajās pilsētās. Augustā informācijas centru atklās Valmierā.

«Latvijas Jaunatne»

PIE KAIMIŅIEM

Valde atlaida galveno ārstu

6. augustā notika Krāslavas rajona TDP valdes sēde.

Tās pašas dienas vakarā rajona centrālajā slimnīcā parādījās zemessargu «goda sardze», jo valde izskatīja rajona centrālās slimnīcas dokumentālās revīzijas materiālus. Revīziju izdarīja agrāk izveidotā komisija. Rajona centrālās slimnīcas galvenā ārsta un galvenās grāmatvedes finansu un saimnieciskā darbība tika atzīta par neapmierinošu. Par finansu disciplīnas pārkāpumiem, ekonomijas un saimnieciskās darbības režīma neievērošanu galvenais ārsts A. Jevtušoks atbrīvots no ieņemamā amata. Daži valdes locekļi izteicās par pārbaudes materiālu nodošanu prokuratūrai. Bet zemessargi bija ataicināti, lai nodrošinātu materiālo vērtību saglabāšanu pieņemšanas nodošanas periodā.

«Ezerzeme»

Ceļojošā baznīca

1993. gada 25. jūlijā Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja Latgales sektorā pēc ilga pārtraukuma notika dievkalpojums kādreizējā Eleonorvīles (Skarbauskas) baznīcā, ko vadīja Rīgas Sāpju Dievmātes prāvests E.Pavlovskis. Lai lasītājiem un šī vēsturiskā dievnama apmeklētājiem būtu pilnīgāka iespēja ielūkoties šī dievnama vēsturē, piedāvāju sīku aprakstu par šo baznīcu.

Piebraucot no Preiļu puses Rudzātiem, Ošas upes likumotajos krastos ir sena apdzīvota vieta Eleonorvīle, kur agrāk bijis sastopams minerālūdens un 8. septembrī bijis Raimunda gadatirgus sakarā ar šī svētā atlaidu dievkalpojumu. Svētā Raimunda diena ir 31. augustā. Par to min Acta Latgalica 4. sējuma 158. lappusē.

Prof. Dr. A.Krūmiņš savā plašajā apcerējumā par Latgales koka baznīcām 18. gs. raksta, ka Eleonorvīlē pirmā koka kapela bija celta 1701. gadā. Šī kapela pastāvēja līdz 1815. gadam, tātad 114 gadu.

Otro dievnamu uzbūvēja 1815. gadā grāfs Borhs ar draudzes locekļu atbalstu.

1819. gada 10. decembrī ir sastādīts vizitācijas akts par šo filiālbaznīcu, kas pieder pie Preiļu baznīcas un atrodas, kā minēts senajā arhīvā, Mogiļevas arhidiecēzes Vitebskas guberņā, Daugavpils apriņķī, Lejasdaugavpils dekanātā. Vizitācija izdarīta pēc Mogiļevas metropolīta pavēles.

Vizitācijas (pārbaudes) aktā lasām, ka Eleonorvīle, tāpat kā Pieniņi, pieder pie Preiļu baznīcas un atrodas grāfa Jāzepa Borha īpašumā. Baznīca jauncelta un 1815. gada 30. decembrī to iesvētīja dekanā Jāzeps Akiļevičs ar Mogiļevas metropolīta atļauju un piekrišanu, novēlusi šo koka kapelu Svētā Jāzepa gādībai. Kapelas garums — 7 asis (1 ass = 3,13 m), bet platums — 4 asis. Jumts klāts salmiem, bet pati celtnē ir uz mūra pamata. Uz baznīcas ir dzelzs krusts. Divviru durvis, 5 nelieli logi, grīda un griesti koka, bet kortelpas balstās uz 2 pilāriem. Katrā pusē kapelā 3 krāsoti soli dievlūdžējiem. Altāris tikai viens — Svētā Jāzepa godam ar attiecīgu gleznu. Aiz altāra ir vieta, kur priesteris sagatavojas dievkalpojamam.

Ap kapelu ir kapsēta, zvans uz 4 stabiem bez jumta. Kapela atrodas 4 jūdzes (1 jūdze = 7 verstis, 1 versts = 1,06 km) no Preiļiem.

1820. gada pārbaudes aktā minēts viss, kas bijis iepriekš, vienīgi piezīmēts, ka kapelai ir 2 zvani, viens sver 2 pudus (1 pudis = 16,38 kg), bet otrs — 30 mārciņu (1 mārciņa — 453,59 g). Par šo dievnamu «Katoļu Dzeive» 1935. gadā 455. lappusē rakstīja:

«Baznīca ir astoņstūru, ar nelielu piebūvētu zakristeju (ģērbkambāri). Sienas no iekšpuses un ārpusē apdarinātas ar dēļiem. Baznīcas priekšā uz mūra paaugstinājuma ir lievenis. Baznīcā ir galvenais altāris ar Svētā Jāņa Kristītāja gleznu (nav vairs Svētā Jāzepa glezns), bet pa kreisi ir vienkāršs sānu altāris. Baznīcai ir 8 logi. Dievnamu iežogo koka sēta ar mūra stabiem. Apkārt baznīcai aug skaisti, veci lapu koki.»

Vitebskas guberņas arhīva akts 1888. gada 27. septembrī Nr. 511 konstatē, ka celtnē novecojusies un uzturēšanās tani bīstama: sienas izgāzušās uz āru, kāpņu stabi, kas atbalsta jumtu, ietrupējuši un viens stabs dievvārdū laikā nogāzies. Drīz pēc tam baznīca atkal sakārtota.

1899. gadā prāvests un draudzes locekļi griezās pie Vitebskas gubernatora pēc atļaujas remontēt un paplašināt Eleonorvīles baznīcu. Pēc lūguma saņemšanas gubernators nozīmēja sevišķu komisiju, kuras sastāvā bija Daugavpils apriņķa valdes locekļa un gubernācijas jaunākā celtniecības inženiera pārstāvji.

1899. gada 1. jūnijā minētā komisija rūpīgi apskatīja dievnamu, klātesot Preiļu draudzes prāvestam, un konstatēja, ka kapelas jumts klāts ar salmiem, spāres galīgi nolietojušās, loģu rāmjī sapuvuši, vārdū sakot, baznīca atrodas avārijas stāvoklī.

Pēc šāda ziņojuma saņemšanas gubernators, lai pasargātu dievlūdžējus no nelaimes gadījumiem, nolēma dievkalpojumu aizliegt un baznīcu slēgt, aizzīmogojot durvis. Par dievnama remontu tādā stāvoklī nevarot būt nekādas runas.

Gubernators savu ziņojumu nosūtīja iekšlietu ministram, motivējot to, ka šī baznīca nemaz nav vajadzīga: ticīgiem var apmeklēt labiekārtoto Preiļu baznīcu, kas atrodas no Eleonorvīles tikai 12 verstis. Bez tam dievkalpojumi Eleonorvīlē notiekot tikai svētdienās un svētku dienās.

Bez tam ziņojumā minēts, ka dievnama atjaunošana nav vēlama tāpēc, ka apkārtne dzīvo daudz pareizticīgo, kuri svētkos apmeklē katoļu baznīcu, jo tuvākā pareizticīgo baznīca atrodas 70 verstu attālu. Jābaidās, ka varētu notikt pareizticīgo pāriešana katoļticībā.

Kaut arī draudzes locekļi 1890. gadā iesniedza lūgumu par dievnama atjaunošanu un paplašināšanu, gubernators atzinis par nevēlamu dot atļauju. Iekšlietu ministrija draudzes lūgumu noraidīja 1890. gada 25. jūlijā.

Atkārtots lūgums Iekšlietu ministrijai tika iesniegts 1891. gada 7. jūnijā. Arī tas tika noraidīts.

Tad draudzes locekļi iesniedza lūgumu ķeizara Nikolaja II kance-

lejā 1896. gada 29. jūlijā. To parakstīja Jēkabs Godļevskis, Aloīza Pundura, Jāzeps Velkme, Mārtiņš Borisenko un daudzi citi draudzes locekļi.

1896. gada 29. septembrī ķeizara kanceleja ar rakstu Nr. 44587 atļāva ar Iekšlietu ministrijas piekrišanu noturēt dievkalpojumu un atjaunot dievnamu. Atļauja ar Nr. 5424 1896. gada 12. novembrī bija nodota Vitebskas gubernācijas Iekšlietu ministrijai.

Tomēr gubernators pēc 2 gadiem 1898. gada 14. oktobrī ar rakstu Nr. 6247 paziņoja Garīgo lietu departamentam aizliegt atjaunot dievnamu, jo tuvumā — Preiļos un Stīrnienē esot katoļu baznīcas (Rudzātu baznīca, kā zināms, celta 1913. gadā). Vienīgi gubernators atļāva noturēt dievkalpojumus rudenī un pavasarī, kad upes pārpūst.

Atkal neapmierinātie draudzes locekļi griezās pie ķeizara pa otram lāgam, lai atļautu viņiem pastāvīgu prāvestu un pilnīgi atjaunotu dievnamu.

Mogiļevas metropolīts Sīmanis Mārtiņš Kozlovskis (1819. g. 28.X - 1899. g. 14.XI), lai apmierinātu Eleonorvīles apkārtne dzīvojošo ticīgo garīgās vajadzības, kuru skaits sniedzās ap 4000 dvēseļu, 1898. gadā griezās pie Vitebskas gubernatora, lai Preiļu draudzes vikāru nosūtītu pastāvīgā kalpošanā uz Eleonorvīli. Taču tā pašā gada 6. aprīlī ar rakstu Nr. 1826 gubernators atteicās izpildīt metropolīta lūgumu.

Tad arhibīskapijas pārvaldnieks palīgbīskaps Nedzjalkovskis griezās pie ķeizara ar lūgumu, lai atļautu Preiļos otru palīgmācītāju, jo Preiļu draudze pārāk liela (ap 10000), jo katrreizēja braukšana uz Eleonorvīli svētdienās rada lielus zaudējumus. Tāpat bīskaps norādīja, cik ļoti nepieciešams ir pastāvīgs prāvests Eleonorvīlē, kur daudz ticīgo dzīvo pat 25 verstīs no Preiļiem, sevišķi lielas grūtības ar garīgo pakalpojumu sniegšanu ir plūdu laikā pavasarī un rudenī.

Soreiz visa sarakste beidzās ar gubernatora atbildi 1900. gada 13. decembrī ar rakstu Nr. 9766, kur noraidītas visas bīskapa prasības, aizbildinoties ar to, ka Eleonorvīlē neesot baznīca, bet tikai kapela.

Nav izslēgts, ka tieši šī ticīgo elementāro prasību neievērošana izsauca nemierus 1905. gadā Eleonorvīlē.

Kādā svētdienā 1905. gadā decembra beigās vietējais ērgelnieks Jānis Gajevskis pēc dievkalpojuma nospēlēja toreiz populāro dziesmu «Ar kaujas saucieniem uz lūpām». Pie Eleonorvīles plīvoja priedē iekārtis karogs. Iznācis no baznīcas, J.Gajevskis runāja par zemnieku grūto stāvokli un pieprasīja vietējiem muižniekiem parakstīt dokumentu par atteikšanos no zemes.

Pie priedes, kurā 1905. gadā plīvoja karogs, 1906. gada janvārī soda ekspedīcija un cara žandarmi «nocija J.Gajevski un citus «buntavniekus». Šī priede 1969. gada lielajā vētrā tika nolauzta, palicis tikai stumbeņis. Priede ir dažus metrus no Eleonorvīles baznīcas.

1919. gadā 8 kritušos latviešu strēlniekus apbedīja pie Eleonorvīles baznīcas.

I pasaules kara laikā Eleonorvīlē kalpoja Konstantīns Kangars. Viņš te darbojās pastāvīgi.

Atlaidu dienas bija 24. jūnijā — Svētā Jāņa Kristītāja diena, 15. septembrī — Dievmātes 7 sāju diena un 19. martā — Svētā Jāzepa svētkos.

1936. gadā baznīcai iegādāja 170 kg smagu zvanu ar uzrakstu latīņu valodā. Tika veikti remontdarbi.

Pēc Rudzātu baznīcas uzcelšanas un draudzes dibināšanas Eleonorvīles ticīgos apkalpoja Rudzātu prāvests.

1972. gadā sākās Eleonorvīles kapelas ceļojums uz Brīvdabas muzeju Rīgā. Pirms tam kapelā glabājās minerālmēslojums, jo pēc II pasaules kara šo svētvietu draudzei atsavināja, motivējot ar to, ka vienā draudzē nevar būt divas baznīcas. Svētā Jāņa Kristītāja gleznu pārnesa uz Rudzātu baznīcu, bet zvanu — uz Eleonorvīles kapsētu.

Pēc dievnama aizceļošanas uz muzeju sākās uzstādīšana un reizē koka daļu, kas bija piesūkušies ar sāli un vilka iekšā mitrumu, konservēšana. Muzeja darbinieki norādīja, ka cilvēki reizēm ir neapdomīgi, neprazdami cienīt tautas daļo amatu pratējus un viņu darbu.

1985. gadā Eleonorvīles kapelas vietā ierīkoja nelielu nojumi ar uzrakstu par 1905. un 1919. gada notikumiem. Jebšu baznīcīņas vairs šeit nebija, arvien tās apkārtnē ir bijusi romantiska noskaņa, īpaši pavasarī, kad zied varēnās liepas un ceriņu krūmi. Lielo koku šalkoņā vēl saklausāms senlaiku gars.

Dzīves bijušas dažādas un cilvēki dažādi, dažāds šo cilvēku spēks un vājums. Taču Eleonorvīles baznīcīņa, kaut tālu no zilo ezeru zemes, sākusi jaunu dzīvi. No muzeja eksponāta tā pamazām veidojas par Rīgas piepilsētas Bergu draudzes sapulcēšanās vietu. Turpmāk šeit katrā mēneša pēdējā svētdienā (vēlāk varbūt biežāk) plkst. 15 šī vēsturiskā kapela gaidīs dievlūdžējus, jo šajos jauno dzīvojamo namu masīvos nebūvēja baznīcas un citas lūgšanu vietas.

Ievērojamas arhitektūras pieminekļi — Eleonorvīles baznīcīņa, pārceļojusi uz Brīvdabas muzeju, nu iesākusi jaunu mūža cēlienu. Lai Dievs tai palīdz dvēseles tuvināt mūžības vārtiem!

A. Budže,
Tilžas prāvests

Politiskā atbildība? Kā to skaidro Bērziņa kungs.

Pirms un pēc jaunā Ministru kabineta izveidošanas tik daudz runāts par politisku valdību un politisku atbildību. Lasītāji vaicā: kas darīs darbu un kas par to atbildēs, kad visi nodarbosies ar politiku? Savienības «Latvijas ceļš» valdes priekšsēdētāja vietnieks Indulis Bērziņš skaidro:

— Redziet, politiskā bezatbildība iestājas tad, kad darbojas t. s. «profesionāļu valdība». Tā, kas citu acīs ir labāka nekā Birkava kabinets. Tur katrs no savā šaurajā nozarē gudrajām cilvēkiem jūtas atbildīgs tikai par savu «lauciņu» — lauksaimniecību vai enerģētiku. Katram gādājot tikai par savu nozari, veidojas rosols — pilnīga politiska bezatbildība kopumā. Jo netiek īstenota noteikta politiskā līnija. Savukārt politiskā atbildība nenozīmē, ka «LC» vai LZS valdībai nav profesionāļu. Var gan apšaubīt dažu ministru (tiesa, tāpat kā viņu vietā ieteikto pretendentu) kompetences pakāpi — taču nevar apšaubīt to, ka viņi kā komanda īsteno vienotu politisku un ekonomisku programmu («Latvija-2000») ar tās konkrētajiem pasākumiem. Visa valdība, sākot ar Ministru prezidentu un beidzot ar valsts ministriem, ir atbildīga par šo politiku. Ja to neizdodas realizēt — valdība atkāpjas, tās vietā nāk cita.

Šādi darbojas valdības lielākajā daļā valstu. Arī tur netrūkst domstarpību gan ar zemniekiem, gan ar pensionāriem. Runā, ka mēs līdz tam neesot izauguši? Kādam taču vienreiz ir jāsāk. Mūžam nevaram «mammai» — padomju sistēmai — brunčos turēties un mīņāties uz vietas. Tāpēc arī mēs, koalīcija, uzņēmāmies atbildību sākt strādāt citādi.

Daudzi ir ieinteresēti pārvērst jauno Ministru kabinetu par tādu pašu «ugunsdzēsēju komandu», par kādu tika padarīta Godmaņa valdība. Protams, ministri nevar izvairīties no problēmām, kas prasa neatliekamu risinājumu. Nevar aizmirst zemēs pensijas un parādus zemniekiem un cēli nodarbošies ar «ietām» lietām. Valdībai nāksies piekāpties atsevišķu grupējumu ietekmes spiedienam. Zemnieki, domāju, šeit būs vieni no spēcīgākajiem. Tikai — par kādu cenu piekāpties? Ja šīs prasības spiedīs apturēt reformas — valdībai būs jāatkāpjas. Jo tā atšķirībā no t. s. profesionāļu valdības nevar atteikties no savas programmas, lai nodarbotos tikai ar konkrētiem «ugunsgrēkiem». Spiediens uz valdību ir jūtams, tas palielinās, ziemeļiem tuvojoties.

«Lauku Avīze»

Speciāli «Novadniekam»

Uzmanība skaistajai Latgalei

Stāsta Latvijas Zemnieku federācijas priekšsēdētājs Andris Rozentāls, 5. Saeimas deputāts

— Patlaban laukos ir ārkārtīgi grūti. Situāciju var salīdzināt ar vecu deķi — pie kura stūra ķeris, visi plīst. Nemaz tik vienkārši nav to pārklāt pāri visai Latvijai. Uz sagrūšanas robežas ir rūpniecība, to pašu var teikt par veselības aizsardzību u. c. Tagadējā valdība ir gatava uzklaut savus vēlētajus, godprātīgi realizēt to padomus, lai stāvokli uzlabotu. Šī situācija nav mūsu radīta, to esam saņēmuši mantojumā. Dažkārt ir tā, ka vecie pamati ir jānoārda, lai varētu celt jaunu namu. Esmu pārliecināts, ka sakārtošanas sākuma moments jau iestājies.

Īpaši uzmanību gribu pievērst Latgalei. Ekonomiskajā ziņā šobrīd tā ir visvairāk aizmirsta. Būdamask Latvijas Zemnieku federācijas vadītājs, esmu dziļi pārliecināts, ka mums — visai valstij — jāsakopj sava pelnrušķīte.

Latgalē tagad sūdzas par grūtībām ražas

novākšanā, ka izdevīgāk ir atstāt to tur, kur stāvējusi, vai pielikt uguni. Tas nav nopietni.

Šinī sakarībā varu teikt to, ka graudu šobrīd mums nepietiks, jo minimālā norma ir 0,8 tonnas, reķinot uz iedzīvotāju. Lai to pietiktu, vajadzīgi vismaz divi miljoni tonnu, kas Latvijas laukos tomēr nav izauguši. Tā ka zemniekam graudus ir kur likt. Jāsēj un jāstrādā, bet valdībai jārūpējas par viņa interešu aizsardzību. Jautājums jārisina kompleksi, tajā skaitā arī par kredītu aizdošanu labības novākšanai. Nav taču normāli, ja zemnieks nespēj samaksāt kombainierim par darbu, ja viņš nevar iegādāties degvielu, iesēt ziemeļos no jauna.

Latvijas Zemnieku federācija pastāvīgi strādā pie šiem diviem jautājumiem — palīdzības sniegšana zemniekiem un viņu tirgus interešu aizsardzība. Ir jāpārvar spēcīgs spiediens no

dažādām struktūrām, kuras grib nopelnīt kā starpnieki; uzņēmējiem, kuri tīko pēc ātrākas peļņas, nerēķinoties ar citu, tajā skaitā arī valsts interesēm, komercstruktūrām.

Nesen, tiekoties ar zemniekiem Bauskā un izskaidrojot situāciju, teicu, ka, ja citādi nevar, tad būs uz Rīgu jāiet ar dakšām rokās. Lai vai kā, bet mums jāpanāk sevis atzišana.

Zemnieki, es ceru, neļaus sevi apkrāpt. Šajā sakarībā gribu akcentēt domu, ka zemniekiem laukos jāaktivizējas, jāiet viens ceļš ar Latvijas Zemnieku savienību kā politisku organizāciju. Lai Dieviņš mums dod to prātu, kā teica Ķencis slavenajā brāļu Kaudziņu romānā «Mērnieku laiki», iet kopā un saprast vienam otru.

Pierakstīja
A. Rancāns

Draugi. J. Silicka foto

Veco seriālu vietā Latvijas TV nāks jauni

Latvijas TV 1. un 2. programmā arī turpmāk tiks rādīti līdzšinējie TV seriāli, taču veco vietā nāks arī jauni, preses konferencē žurnālistus informēja Latvijas TV vadība.

Latvijas TV kino daļas vadītāja Valentīna Kesnere pastāstīja, ka turpmāk pirmdienās un ceturtdienās Latvijas TV 1. programmā tiks rādīti seriāli. Pašlaik pirmdienās ir redzama Polijas daudzseriju filma «Karaliene Bona», no 18. oktobra varēs skatīties Temzas TV seriālu «Tika», no decembra pirmdienās būs redzams vēl viens poļu seriāls, bet «Kapitāla pilsētas» vietā sākusies poļu 15 sēriju filma «Pārinieki». Decembrī, kad beigsies šī filma, skatītāji varēs baudīt arī vācu detektīvsēriju «Vecā lapsa». Otrdienās varēs redzēt labas, slavenu režisoru filmas, piemēram, pavisam drīz būs redzama Ingmara Bergmana filma «Zemeņu lauks», kā arī citas viņa filmas. Vācu kultūras dienu laikā septembrī tiks demonstrētas vācu filmas. Sestdienās un svētdienās arī turpmāk ar firmas 2RX laipnu gādību tiks rādītas ASV pēdējo gadu filmas. Septembra vidū LTV 1. programmā tiks rādīts brazīliešu seriāls «Donna Beiža». V. Kesnere solīja, ka netiks pārtraukta arī dokumentālo filmu demonstrēšana, kā arī mazajiem skatītājiem būs savs leļļu filmu seriāls. Latvijas TV 2. programmā jau no 23. augusta tiks rādīts seriāls «Le-

sija» un pēc seriāla «Kaimiņi» beigšanās skatītāji varēs baudīt līdzīga rakstura filmu «E iela».

LTV teātra un uzvedumu daļas konsultante Skaidrite Jurjeva pastāstīja, ka, tāpat kā līdz šim, netiks pārtraukta arī TV uzvedumu un teātra izrāžu ierakstu demonstrēšana. Nākamajā sezonā plānots uzņemt 6-10 jaunus TV uzvedumus. Arī TV teātra cienītājiem būs savs seriāls, jo februārī TV ekrānos parādīsies Leldes Stumbres televīzijas uzvedums «Ciltskoks» 10 sēriju garumā.

Latvijas TV starptautisko sakaru daļas vadītāja Inese Vitkus teica, ka praktiski nevienu no šīm filmām TV nav pirkusi, jo tās ir ļoti dārgas un valsts TV nav tādu līdzekļu. Visas filmas Latvijas TV nopirkušas attiecīgo valstu vēstniecības, firmas, kā arī tās iemaiņā bārtera darījumos vai saņemtas kā dāvinājumi.

LTV programmu direkcijas vadītāja Daina Ostrovska klātesošos iepazīstināja ar TV un radio sociologu grupas veiktās aptaujas rezultātiem, kuri rāda, ka latviski runājošie televīzijas skatītāji vislabprātāk skatās mākslas filmas, TV uzvedumus un seriālus un tikai tad seko informatīva rakstura raidījumi. Savukārt nelatviešu auditorija labprātāk skatās informatīvos raidījumus un tikai pēc tam mākslas filmas.

«Diena»

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Otrdiena, 24. augusts

LATVIJAS TV I
19.00 Ziņas. 19.10 Vizīte. 19.35 Kinožurnāls Latvijas hronika. 19.45 1:1. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Aktieru festivāls Rīga. 21.20 Valsis mūža garumā. Mākslas filma. 1. un 2. sērija. 23.30 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
18.30 BBC World Service. 19.00 Eterā - Ogres TV. 19.25 Spektrs. 19.45 Koncerts. 20.00 Valdības preses konference. 20.30 Panorāma. 21.00 Autoprieks. 21.30 Tinte pienā. 21.45 Ziņas. 22.00 Koncerts. 22.35 Pasaules mode.

Trešdiena, 25. augusts

LATVIJAS TV I
19.00 Ziņas. 19.10 Krustpunktī. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Koncerts. 21.25 Pie velna, kur ir zelts! Amerikāņu mākslas filma. 23.00 Horoskopi, horoskopi... 23.50 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
18.30 BBC World Service. 19.00 Latgales TV piedāvā... 19.25 Mult. filma. 19.35 Mākslas filma no seriāla Lesija. 20.00 Spektra pielikums. 20.30 Panorāma. 21.00 Vizīte. 21.25 Tālrunis 200... 21.45 Ziņas. 22.00 Kaimiņi. 42. un 43. sērija. 22.45 Luksofors. 23.00 Latgales ziņas.

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.40 Vien-

Ceturtdiena, 26. augusts

LATVIJAS TV I
19.00 Ziņas. 19.10 Savvaļas Amerika. 19.40 Koncerts. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Pārinieki. Mākslas filma. 2. sērija. 22.10 Aktieru festivāls Rīgā. 22.20 No TV videofondiem. 23.00 Mūzika atpūtai. 23.30 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
18.30 BBC World Service. 19.00 Reģionālās TV piedāvā... 19.25 Mult. filma. 19.45 Mākslas filma no seriāla Lesija. 20.30 Panorāma. 21.00 Saeimas preses konference. 21.45 Ziņas. 22.00 Zaļais ceļš. 22.30 Kantrimūzika
OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00

Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.45 Vienkārši - Marija. 9.30 Koncerts. 10.00 Dzeltenā upe. 10. sērija. 11.00 Ziņas. 11.20 Dzīves sikumi. 13. un 14. sērija. 12.20 Astopkājis-4. 3. sērija. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.40 Programma Solis pretim. 16.00 To jūs varat! 16.40 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 17.45 Privātpašnieka ābece. 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārši - Marija. 18.50 Pārtapšana. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Loto spēle Miljons. 21.10 Nepabeigts stāsts mehāniskajam klavierēm. Mākslas filma. 23.00 Ziņas. 23.25 Z. Tutova radošais vakars. 0.25 Astopkājis-4. 3. sērija.

Kārtībamājās Traukiem patīk tīrība

* Ja katlā piededzis piens, tajā jāielej auksts ūdens, kam pievienotas 1-2 ēdamkarotes dzērāmās sodas, un jāvāra 2-3 minūtes.
* Tumšos traukus no plastma-

ses traukiem var viegli notīrīt ar spirtā samērcētu vati.
* Cepešpānīnai nebūs nepatīkamas smakas, ja pēc pannas nomazgāšanas tajā uzvarāsiet jau reizi lietotus tējas biezumus.
* Pirms tējas uzlēšanas porcelāna tējastrauku izskalo ar

verdošu ūdeni — tēja labāk ievilksies un būs garšīgāka.
* Arī kafijas kanna pirms katras lietošanas rūpīgi jāizmazgā un jāizskalo ar verdošu ūdeni. Kafijkannas vākam bīvi jāpiegūl, citādi zudīs kafijas aromāts.
* Jaunas cepešpānņas vis-

pirms apstrādā ar etiķi un smilšpapīru, mazgā, nožāvē, tad pārkļāj ar plānu augu eļļas kārtiņu un tur sakarsuša cepeškrāni, līdz panna apdeg. Tādējādi uz cepešpānņas veidojas neliela plēvīte, kas pasargā pannu no rūšēšanas, arī mīkla tad nelpis klāt.

Iepērkam cūkgaļu, aitas un teļa gaļu.

Tālrunis 41528, 42636.

SIA «VIVA»

pieņem mazgātu aitu vilnu apmaiņai pret dziju Preiļos,
Liepājas ielā 44, tel. 22312, Līvānos,
Stacijas ielā 1, tel. 44228.

DAUGAVPILS GAĻAS KOMBINĀTS

iepērk cūkas:

1. kategorija — jaunas bekoncūkas	Ls 0,600 (120 LVR),
2. kategorija — gaļas jauncūkas	Ls 0,568 (114 LVR),
3. kategorija — speķa cūkas	Ls 0,530 (106 LVR),
4. kategorija — sivēnmātes un barokļi	Ls 0,467 (93 LVR).

Apmaksa par nodotajām cūkām 3 dienu laikā vai arī pārdošanas dienā izmaksā skaidrā naudā.

Iepērk no pirmdienas līdz ceturtdienai.
Zvanīt 47571.

Banka «Baltija»

(Aglonā, Broka ielā 6, Aglonas ģimnāzijas telpās)

Apkalpo EUROCARD/MASTERCARD, VISA un EUROCHEQUE starptautiskās norēķinu kartes.

Pieņem iedzīvotāju noguldījumus latos un ārvalstu valūtā:

- minimālā noguldījuma summa Ls 25 ar 90% gadā;
- minimālā noguldījuma summa ārvalstu valūtā 100 USD vai 150 DEM ar 18% gadā.

Atveram kontus fiziskām un juridiskām personām.

Bankai «Baltija» ir korespondentu konti 17 pasaules valstīs. Tas ļauj bankas klientiem veikt norēķinus ātri un operatīvi ar jebkuru pasaules valsti.

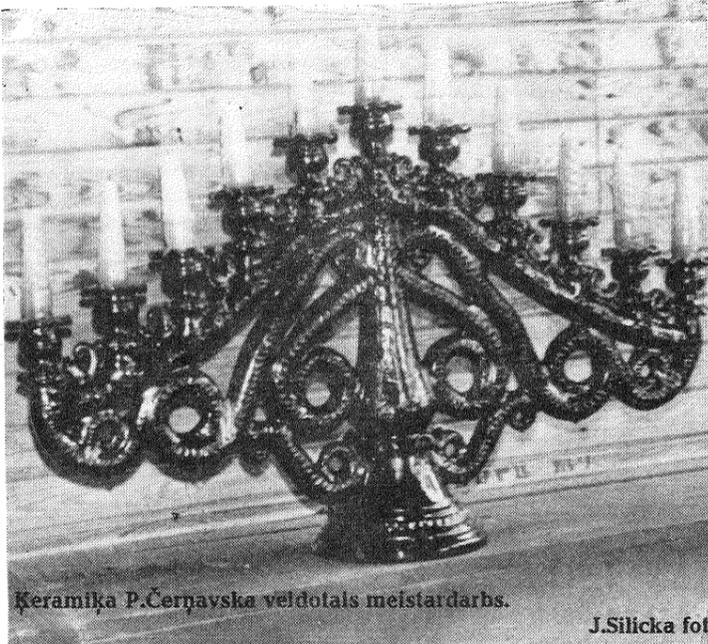
Banka «Baltija» apkalpo klientus katru dienu no 9.30 līdz 16.00 (pārtraukums no 13.00 līdz 14.00). Sestdienās no 9.30 līdz 14.00 (bez pārtraukuma).

Banka nestrādā svētdienās.

Jaunaglonas lauksaimniecības skola aicina darbā

- latviešu valodas un literatūras pasniedzēju,
- saimniekošanas mācības pasniedzēju (jābūt ar lauksaimniecības ekonomikas vai grāmatvedības izglītību),
- mākslinieciskās pašdarbības vadītāju.

Tālrunis uzziņām 17721.

Keramika P.Čerņavskas veidotais meistardarbs.

J.Silicka foto

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespīests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespīedlōksne.
Metiens 4862 eksemplāri. Pas. № 1131

Pārdod

traktoru (transporta) «JUMZ» tehniskā kārtībā. Zvanīt 31226;

6 vilņu šiferi. Zvanīt vakaros 23643;

ķēvi (3,5 g. veca). Tel. 15476;

ķēvi (7 g. veca). Zvanīt Jēkabpilī 55340 no 17 līdz 18;

lēti izkomplektētu graudu tīrāmo mašīnu «Petkus», lietotu lielo šiferi, kūtmēslus. Zvanīt 18151 no 9 līdz 10;

jaunu arklu PN-2-25 traktoram T-25, PN-3-35 traktoram T-40, vienrindu kartupeļu racēju un kultivatoru K-2.8. Tel. 23798;

mazlietotu krāsaino televizoru Vesna-276 (1991 g. izlaidums). Cena Ls 75. Tel. 23914;

grūsnas teles. Tel. 48555;

lauku māju ar visu iedzīvi Preiļu raj. Galēnu pagasta Marinsku s. Zvanīt Rēzeknē 22035 pēc 17 vai 24208 darba laikā;

mazlietotu magnetofonu Astra MK-111-1 un lietotu motociklu Jawa-350-638. Tel. 65081;

steidzami lēti lauku māju ar saimniebās ēkām Krāslavas raj. Grāveru pag. Tel. Krāslava 46283;

motociklu «Minsk». Tel. 22046.

Maina

4 istabu dzīvokli (98 kv.m) ar daļējām ērtībām, garāžu un piemājas zemi 0,04 ha pret 1,5 vai 2 istabu dzīvokli. Zvanīt 21290 pēc 19;

labiekārtotu 2 istabu dzīvokli Preiļos pret līdzvērtīgu Līvānos. Zvanīt 41252.

Dažādi

Veic kravas pārvadāšanu. Tel. 22419.

Pazaudēti Pētera Jāņa d. Rusiņa dokumenti. Pret atfīdzību zvanīt 36654.

Jel neraudiet — man sāpju ceļš ir galā,
Es upei melnajai nu pāri jau.
Es dusu klusā aizmirstības salā,
Kur ciešanu un sāpju vairāk nav.

Izsakām dziļu līdzjūtību Annai Skudrai sakarā ar VĪRA nāvi.
Preiļu tipogrāfijas un laikraksta «Novadnieks» redakcijas kolektīvi

Vistuvāka, vismīļākā, viscēlākā,
Tavs mūžs bij ilgs un ļoti grūts.
Nekad vairs nevarēšu milā kvēlā
Tev pieglausties un piedošanu lūgt.

C.Dinere
Kad svences izraud savu bēdu,
kad pēdējās smilšu saujas krīt
pār kapu, šajā skumju brīdī
esam kopā ar Līdiju
Kivlenieci, VECMĀMIŅU
pēdējā gaitā izvadot.
Preiļu rajona TDP valdes
finansu nodaļa

Tālu, tālu saule tek,
Vēl tālāk māmuliņe.
Es saulīti gan redzēju,
Māmuliņi neredzēju.
Izsakām līdzjūtību Anitai
Runčai, MĀTI kapu kalniņā
aizvadot.

Preiļu trikotāžas
fabrikas kolektīvs